

מערך שיעור ליום ההוקרה - כיתות ט-יב

גיבורים למעןך!

רציונל:

התוכן המרכזי של יום ההוקרה הינו להכיר את קהילת פצועי צה"ל ופעולות האיבה, ולהוקיר כחברה וכפרטים את נכונותם לתת למען המדינה, את גבורת ההתמודדות היומיומית עם כאב הפציעה. להודות, לחבק, להעריך ולאמץ לחיינו משהו מן הערכים אותם ניתן ללמוד מכל אחד ואחד מהם. ברצוננו לחדד השנה מסר נוסף, על רקע תחושת הפילוג הקיימת באויר, כל המגזרים והגוונים השונים בחברה, רוצים לעשות טוב למען המדינה והאומה, ומוכנים לשם כך לתת את הכל. דרך סיפוריהם של פצועי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה נחוש את האחדות והחיבור בין כולנו, כאשר מה שמאחד אותנו זה הנכונות לתת מעצמנו למען הכלל גם במחירים כבדים מנשוא. בנקודות הקצה נופלות כל החומות ומתגלה שכולנו ערבים זה לזה לזה, ושהכלל- האמה, המדינה, החברה הישראלית - עולים מעל שיקולים פרטיים ואגואיסטיים. מה שמניע את כולנו, כך מסתבר, לא רק בארועי הקצה (דרכם זה מתגלה ומתברר), זה הרצון להיטיב, לתת לכלל, לבנות אומה ישראלית חזקה. אם בימי שגרה נדמה לכל מגזר שהמגזר האחר בא להרוס ולקלקל... דרך הפצועים אנו מבינים שבאמת בעומק - כל חברה, כל מפלגה, כל אדם השייך לאומה ולחברה- רוצה להיטיב עמה. ורצון זה הינו כה חזק ומוביל בחייו עד שהוא מוכן להקריב הכל למענה.

גיבורים- מכל המגזרים והגוונים- **למעןך** מדינת ישראל, החברה הישראלית, האומה.

מטרות השיעור:

- התלמידים יכירו את יום ההוקרה ואת משמעותו.
- התלמידים יחוו הכרת טובה לפצועים על מסירותם ותרומתם לכלל החברה, ויבינו שעלינו להוקיר במעשים ולסייע לפצועים.
- התלמידים יפגשו בערך האחדות בין כל חלקי העם, שבא לידי ביטוי ביום הזה.
- התלמידים ילמדו על הפציעה השקופה - נפגעי פוסט טראומה, ויפתחו רגישות גם לפציעה שאינה ניכרת לעין.
- התלמידים יעניקו מעצמם לפצועים - באמצעות גלויה דיגיטלית וחשיבה משותפת על הרגישות הנדרשת מכולנו ועל כיווני עשייה נוספים.

ציוד נדרש:

- שני הפוסטים המודפסים
- ברקו ומסך
- מחשב ורמקולים להקרנת שני הסרטונים

מהלך השיעור:

1. פתיחה:

המדריכה תפתח ותאמר שהיום הוא יום ההוקרה לפצועי צה"ל, לפני שנצלול לעומקו של היום, נפתח בתאור של אחד מפצועי צה"ל את הפציעה שחוה:

המדריכה תקרין את השיר "לא נרגע"

<https://www.youtube.com/watch?v=pIEwVJ7Xd78>

המדריכה תשאל:

מה הכוונה במשפט: "רסיסים לא פגעו בגוף רק בנשמה"? על איזו פגיעה מדובר בשיר?

המדריכה תסביר: גם אם הגוף נשאר שלם, ישנם אנשים שהנפש שלהם נפגעה בגלל מה שחוו וראו במלחמה. כשם שחייל שנפגע בגוף, עלול להישאר עם התוצאות של הפגיעה במשך שנים רבות אחרי שנפצע, כך החיילים שסובלים מפוסט טראומה סובלים מקשיים רבים גם אחרי שהמלחמה הסתיימה.

2. יום ההוקרה:

המדריכה תסביר מהו יום ההוקרה לפצועי צה"ל, ותקרין במצגת את ההסבר מתוך אתר צה"ל:

בישראל כיום יש למעלה מ-70,000 פצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה. זה הזמן להודות לאלו הנושאים עימם בשגרת היומיום את הקשיים הפיזיים והנפשיים, להכיר אותם ולהוקירם מתוך תחושת ערבות הדדית.

יום ההוקרה לפצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה מצוין מדי שנה בתאריך העברי, י"ז בכסלו שהינו התאריך העברי של כ"ט בנובמבר, שנודעת לו משמעות רבה לעם היהודי ולמדינת ישראל - יום החלטת עצרת האומות המאוחדות על סיום המנדט הבריטי והקמת מדינה יהודית בארץ ישראל. ההחלטה התקבלה בהתרגשות עזה ובחגיגות ספונטניות ברחבי המדינה הצעירה, אך בבוקרו של יום המחרת פרצה מלחמת העצמאות.

הבחירה בתאריך זה אינה מקרית, שכן היא מסמלת את המחיר הכבד שמשלמים פצועי צה"ל ופעולות האיבה בהגנה על בטחון המדינה.

מוטלת עלינו האחריות להמשיך ולשאת את הלפיד לתקומת ישראל, כשערך הרעות, המלווה אותנו בעת שלום ובעיתות מלחמה, מאיר את דרכנו גם עם שוך הקרבות בתהליך השיקום והחזרה לחיים.

הקשר עם פצועי צה"ל ופעולות האיבה ועם משפחותיהם הוא חובה מוסרית ואף זכות. הוא מהווה עבורנו מקור של עוצמה וגאווה.

(מתוך אתר צה"ל)

המדריכה תשאל: האם גם חיילים עם פוסט טראומה מוזכרים כפצועים? ["אלו הנושאים עימם בשגרת היומיום את הקשיים הפיזיים והנפשיים"] הרבה מפצועי צה"ל הם למעשה הלומי קרב עם פוסט טראומה.

ביום זה, אנו עוצרים את שגרת חיינו, כדי להכיר ולהוקיר את כל אותם פצועים, בגוף בנפש, החיים ביננו.

3. ערך האחדות המתגלה ביום זה.

המדריכה תקרין סרטון של זהות על 4 פצועי צה"ל ונפגעי פעולות איבה:

<https://www.youtube.com/watch?v=xkOdSR0AuRY>

המדריכה תכתוב על הלוח את המדרש מתנא דבי אליהו:

"כל ישראל ערבים זה לזה... ולמה הן דומים? לספינה שנקרע בה בית א', אין אומרים

נקרע בה בית א', אלא כל הספינה נקרעה כולה"

מה משמעות המדרש? מה הוא בא ללמד לנו? מה הקשר בין הסרטון שראינו למדרש?

המדריכה תסכם: עם ישראל דומה לספינה המוזכרת במדרש.

כאשר יש קרע בספינה, כל אנשי הספינה בסכנה ומיד רצים לתקן ולעזור. אף אדם בספינה לא ממשיך בחייו ואומר הקרע לא שייך אלי, הוא בחלק אחר של הספינה. כולנו מבינים שאנו בסירה אחת ועלינו לעזור זה לזה עד כמה שניתן. לתת מעצמנו למען הסירה שאנו חיים בה, שתהיה חזקה, שתגיע אל יעדה.

כל הדמויות שראינו בסרטון מדגישות את הערבות ההדדית - אלו שהתגייסו לצבא, מי שהקים עמותה כדי לעזור לכאלו שבמצבו, מי שהולכת ללמוד רפואה כדי לעזור לחולים ולטפל בהם, מי שיצא מהבית המוגן לרחוב הסוער בעכו כדי להגן על התלמידים שלו. כולם ניסו ומנסים להוסיף טוב למדינה, לכל המגזרים ולכל האנשים, בלי להבדיל בין מי שדומה לי למי שנראה אחרת ממני.

למרות שחיים כאן כל מיני מגזרים, עדות ואנשים שחושבים אחרת זה מזה, ופעמים רבות אנחנו מתווכחים זה עם זה, ונדמה לנו שהציבור השונה מאיתנו רוצה רק לפגוע ולקלקל את מה שנבנה כאן במדינה... יום ההוקרה בא וחושף לנו את האמת העמוקה מכל- עד כמה אנו מאוחדים, עד כמה כולנו בעומק מוכנים להקריב מעצמנו למען כולנו.

המדריכה תקרין פסקה מעין איה של הרב קוק:

"הרואה אוכלסי ישראל אומר ברוך חכם הרזים."

לפי שאין דעתן דומות זו לזו ואין פרצופיהם דומים זו לזו!, ככל שיסתכל יותר האדם בתוכן הנפשות הפרטיות של בני אדם, יותר ישתומם על ההבדל הגדול שיש בין תכונה לתכונה, בין מצד החינוך והלימוד... בין מצד התכונה הטבעית הקבועה בטבע היצירה... ומכל מקום דוקא ע"י השינויים הם מתאחדים כולם למטרה אחת, לבנין העולם בתעודתו הראויה לו.

המדריכה תסביר: את ברכת חכם הרזים מברכים כשרואים ציבור גדול מעם ישראל ביחד. והרב קוק מסביר שדווקא דרך השוני וההבדלים הרבים שקיימים בין כולם - אנחנו בונים ביחד עולם מתוקן, טוב ויפה יותר.

4. עכשיו תורנו...

המדריכה תקרין את הסרטון שהפיקה זהות עם דוד דאור: "עכשיו זה תורכם"
<https://youtu.be/8UnDDHAMAqE>

המדריכה תשאל: עכשיו תורנו - לעשות מה? איך אנחנו יכולים לעזור לפצועים? האם אנחנו חייבים לעזור להם? מה אנחנו יכולים לעשות כדי להקל עליהם?

המדריכה תכוין את התלמידים לרעיונות שונים איך אפשר לעזור לפצועי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה. לפצועים שבגופם, ולפצועים בנפשם - לנפגעי פוסט טראומה?

המדריכה תכתוב את הרעיונות על הלוח.

ניתן תוך כדי הדיון להעצים את השאלה - הרי אנו רק בני נוער, מה כבר ביכולתנו לעשות. בסוף הדיון המדריכה תספר שיום ההוקרה לפצועי צה"ל נוצר מתוך יוזמה של נערים ונערות בני גילם, שפנו לנבחרי הציבור וביקשו לבחור יום שיוקדש למען הפצועים. אם תבדקו איך נקבע יום ההוקרה תגלו שיום ההוקרה הוא יוזמה שצמחה מהשטח, יוזמה שהחלה והובלה על ידי מחוז דרום בבני עקיבא ובקיץ 2014 עברה החלטת ממשלה שהפכה אותה ליום ממלכתי רשמי במדינת ישראל.

רעיונות נוספים -

המדריכה תבחר מתנדבים שיקריאו את קטעי הקריאה הבאים:

בבקשה אל תתנו יד לנפצים!

פורים הוא פחות שמח כשמסתובבים בינינו אנשים/ילדים רעים שזורקים בתחנה המרכזית נפצים מחרישי אוזניים, כאלו שמזכירים את קולות הירי מהאקדח האפור ההוא באוטובוס שרצח לידי אנשים. ואז לא מספיקה לי הבהלה הרבה מהרעש, אני צריכה גם לראות את המאבטחים של הרכבת רצים כדי לנסות להבין מאיפה באו הרעשים, ואז אני נבהלת עוד יותר, הדופק מזנק והדמעות זולגות. אז בבקשה, אל תהיו רעים... הספיקו לירושלים הפיגועים הרבים בה ולא חסרים בה (וגם בערים נוספות) אנשים כמוני עם פוסט-טראומה שגרמו לה מחבלים שפלים. (פוסט של מיה, פורסם במרץ 2020)
 תהיו אנשים טובים

יום העצמאות השנה מביא איתו עוד סיבות חדשות, נוסף למגילה הקיימת, לאהוב את גבעתיים:

1. עיריית גבעתיים החליטה השנה לא לבזבז כספים על מופע זיקוקים - כמחווה לנפגעי פוסט טראומה. עצמאות שמח! (פוסט של מור, מאפריל 2021)

המדריכה תוסיף ותאמר -

עצם העובדה שאנו מתייחדים יום אחד בשנה עם הפצועים, ומקבלים על עצמנו ללמוד מהם, להוסיף אחדות וערבות בעם, לבנות חברה שראויה למה שאותם פצועים מקריבים מחייהם למענה, גם זו נתינה גדולה והחזרת טובה!

לסיכום, המדריכה תצטט לתלמידים מתוך השיר - "רק מילה טובה מיד עושה לי טוב", ותציע לתלמידים רעיון נוסף - גלויות הוקרה מודפסות או דיגיטליות שיגיעו אל הפצועים ויזכירו להם שיש מי שחושב עליהם ומכיר להם תודה

ניתן להדפיס גלויה באתר יום ההוקרה ולהעביר לאיגוד זהות, או להוריד קישור מהאתר לגלויה דיגיטלית, אותה הילדים ימלאו, יעלו לסטטוס, ו/או ישלחו לפצועים שמכירים.

קישור לגלויות: <https://honorday.co.il>